

Haittoja vähentävä ja ehkäisevä Drug Checking -aineanalyysi

Drug Checking -aineanalyysi

- Mitä on Drug Checking – aineanalyysi?
- Missä sitä tehdään?
- Olisiko sille tarvetta Suomessa?

Mitä on Drug Checking –aineanalyysi?

- Käyttäjä tuo nimettömänä huumausainenäytteen analyysipalveluun
- Käyttäjältä kysytään tietoja näytteestä ja laajemmin omista käyttötavoista
- Aine analysoidaan joko paikan päällä tai lähetetään laboratorioon
 - Näytettä ei anneta koskaan takaisin
- Analyysituloksen ja kyselyn perusteella tarjotaan haittoja vähentäviä neuvoja ja tarpeen vaatiessa myös ohjataan muihin palveluihin
- Poikkeuksellisen vaarallisista aine-eristä tiedotetaan laajemmin

Erilaiset toteutustavat ja lähtökohdat

- Joissain maissa analyysipalvelu tähtää ensisijaisesti haittojen vähentämiseen ja toisissa huume-tilanteen seurantaan
- Joissain maissa palvelu jalkautuu festareille ja yöelämään
- Joissain maissa näytteitä otetaan vastaan pysyvässä asiointipisteissä
- Joissain maissa on käytössä sekä liikkuva että pysyvästä asiointipisteestä toimiva palvelu

Drug Checking Euroopassa

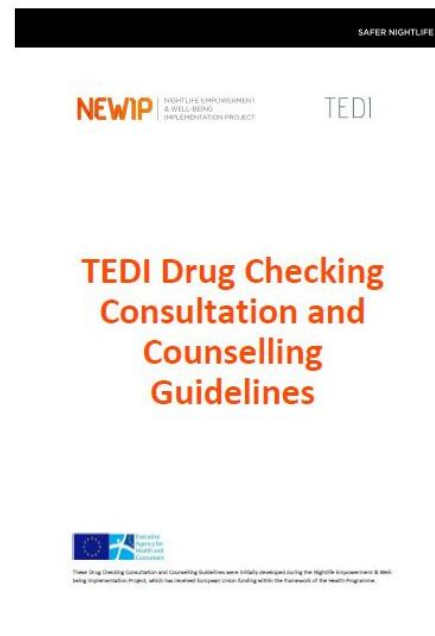
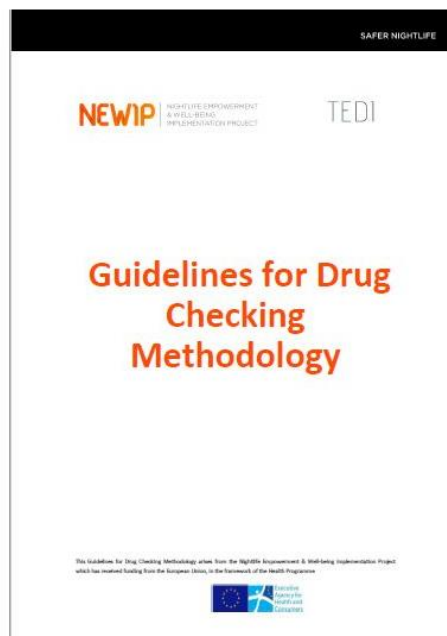
Drug Checking Euroopassa

- Alankomaissa *The Drug and Information Monitoring System (DIMS)* vuodesta 1992
- Belgiassa *Modus Fiesta* vuodesta 2011
- Espanjassa *Energy Control* vuodesta 1999
- Isossa-Britanniassa *The Loop* ja *Wedinos* vuodesta 2013
- Italiassa *Lab57* vuodesta 1998 ja *BAONPS* vuodesta 2016
- Itävallassa *ChEckiT!* vuodesta 1997
- Luxemburgissa *DUCK* vuodesta 2014
- Portugalissa *CHECK!N* vuodesta 2006
- Ranskassa *Système d'identification national des toxiques et substances (SINTES)* vuodesta 1999
- Sloveniassa *DrogArt* vuodesta 2006
- Sveitsissä *Rave It Safe* vuodesta 1998, lisäksi muita toimijoita
- Unkarissa *DÁT2 Psy Help* vuodesta 2013

Drug Checking Euroopassa

New implementation nightlife empowerment and well-being (NEWIP) -hanke 2011-2013

- Trans European Drug Information (TEDI) -verkosto

Drug Checking -aineanalyysi

Olisiko sille tarvetta Suomessa?

Energy Control International

- Energy Control International ottaa 70 € maksua vastaan näytteitä ympäri maailmaa
- Näyte rekisteröidään netin kautta, maksetaan, lähetetään Energy Controlin laboratorioon Espanjaan ja tulokset tulevat muutamassa viikossa yleensä sähköpostilla
 - 2014 vuonna näytteitä 129 kpl, joista Suomesta 4 kpl
 - 2015 vuonna näytteitä 649 kpl, joista Suomesta 31 kpl
 - 2016 vuonna näytteitä 1104 kpl, joista Suomesta 42 kpl
 - 2017 vuoden lokakuuhun mennessä Suomesta 18 näytettä (Henkilökohtainen tiedonanto Mireia Ventura, Energy Control)

Tilanne Suomessa: amfetamiini

Poliisi varoittaa amfetamiinina myydystä vaarallisesta huumeesta

Porissa on joutunut tehohoitoon kaksi huumetta käyttänyttä. Aine ei ollut amfetamiinia vaan jotain vielä vaarallisempaa.

Kotimaa 11.10.2013 klo 12:40 | päivitetty 11.10.2013 klo 14:15

Tilanne Suomessa: amfetamiini

Kerta-annos vain muutamia euroja

Alfa-pvp-huumausaineen yleisyys Suomessa selittyy osin halvan hinnan takia.

Kerta-annoshinta liikkuu vain muutamissa euroissa.

Helposti aiheutuva yliannostus ei ole ainut riski, joka edulliseen muuntohuumeeseen liittyy.

- Se on ilkeä aine myös psyykeen kannalta. Se aiheuttaa psykoosia, joka on käyttäjän kannalta tuhoisaa.

Huumausainetta sekoitetaan myös amfetamiiniin, joten huumausaineiden käyttäjät eivät aina tiedä käyttäneensä alfa-pvp-muuntohuumetta.

- Aamulehti 13.05.2016

Tilanne Suomessa: amfetamiini

KK 648/2016 vp

Kirjallinen kysymys amfetamiinin, metamfetamiinin ja ekstaasin käytöstä ja metamfetamiinin käytön jyrkästä kasvusta

Kansanedustajan kirjalliset kysymykset

Perinteisesti Suomessa on stimulanteista käytetty amfetamiinia, jonka käyttö on ollut korkeammalla kuin monissa muissa maissa. Metamfetamiinia taas ei ole käytetty Suomessa juuri ollenkaan. Koska metamfetamiinin käytön lähtötaso on ollut matala, prosentuaalisesti minkä kokoinen kasvu tahansa näyttää tilastoissa suurelta. Amfetamiinin käytön korvautuminen osin metamfetamiinilla vuoden 2016 aikana on kuitenkin tosiasia ja ilmiönä huolestuttava. Käyttäjät eivät välttämättä tiedosta käyttävänsä amfetamiinin sijasta metamfetamiinia.

Tilanne Suomessa: amfetamiini

Poliisi varoittaa: Raumalla leviää hengenvaarallista huumetta

Rauma 5.9.2017 klo 14:50

Poliisin mukaan jauhemaisen aineen on väitetty olevan amfetamiinia, mutta sen todellisesta sisällöstä ei ole tietoa. Aine on aiheuttanut vakavaa verensokerin laskua, joka olisi terveysviranomaisten mukaan johtanut hoitamattomana kuolemaan.

Oireena käyttäjille on tullut pahoinvointia, hikisyyttä, sekavuutta ja uneliaisuutta.

Poliisi kertoo tiedottavansa asiasta, jotta mahdolliset käyttäjät ymmärtävät hakeutua ajoissa hoitoon. Hengenvaarallista ainetta saattaa edelleen olla liikkeellä.

Tilanne Suomessa: ekstaasi

Kaakkois-Suomen poliisi

May 7, 2015 ·

Varoitus erityisen vaarallisesta huumausaineesta:

Poliisin tiedon mukaan ainakin Etelä-Kymenlaaksossa on liikkeellä poikkeavan vahvoja ekstaasitabletteja. Tabletit ovat sinisiä ja normaalia isokokoisempia.

Ekstaasin vaikutus alkaa normaalia pidemmällä viiveellä. Viiveestä johtuen on olemassa vaara, että käyttäjä ottaa useamman tabletin ja saattaa itsensä hengenvaaraan.

Kaakkois-Suomen poliisilla ei ole kyseisiä tabletteja takavarikoituna, joten ei ole tiedossa ovatko tabletit ekstaasia vai jonkunlaista muuntohuumetta.

Ylipäätään ekstaasin nauttimiseen liittyy suuri riski. Tabletin sisällöstä ei ole edes myyjällä tietoa. Muuntohuumeiden vaikutukset voivat olla yllättäviä ja vaarallisia.

Tilanne Suomessa: ekstaasi

Huumeiden käyttö on arpapeliä – bilehuumetta haluavat voivat saada aivan muita myrkkyjä

RIKOS | JULKAISTU 19.02.2017 12:56

Ekstaasin korvikkeita

KRP:n rikoslaboratorion vuosina 2013–2016 tutkimissa ekstaasitableteissa vaikuttavina aineina on ollut löydetty:

- mCPP
- 2C-I
- 2C-B
- alfa-PVP
- amfetamiini
- fluoroamfetamiini
- metamfetamiini
- MDEA
- PMMA
- 4-CMA
- bk-MDDMA
- MDDM

Tilanne Suomessa: ekstaasi

Ekstaasin katukauppa arkista Rovaniemellä: "Pahimmillaan käyttö näkyy näin ikävästi" -poliisi jatkaa nuoren naisen kuoleman tutkintaa

KOTIMAA 29.05. © 16.04 Päivitetty © 16.59

Tilanne Suomessa: hasis

Erittäin vaarallinen muuntohuume ilmestyi Helsinkiin – ”aiemmin ei ole vastaavaa nähty”

AB-CHMINACA-muuntohuume (KUVA: HELSINGIN POLIISI)

Julkaistu: 27.1.2015 15:49

5.10.2017

Muuntohuumeen vaarallinen muoto havaittiin ensimmäisenä Suomessa – nuoria joutunut sairaalahoitoon

RIKOS | JULKAISTU 16.02.2016 06:50

716
Jakoa

HASIS

JWH-210

Tilanne Suomessa: hasis

Kotimaa Julkaistu 15.03.2017 17:24

Mies tilasi hasista, saikin Jehovaa - vaati oikeutta hylkäämään syytteensä

Tilanne Suomessa: opioidit

Kotimaa Julkaistu 18.01.2017 05:00

Poliisi takavarikoi ensimmäisen kerran uutta U-huumetta

Katso 2 kuvaa

Huumepoliisi takavarikoi kotietsinnällä nenäsumutepulloja, joissa oli U-huumeen ja fentanyylin sekoitusta. Kuva: Poliisi

- Poliisi löysi epäillyltä myös pusseissa ja pulloissa U-huumetta ja fentanyyliä sellaisenaan tai sekoitettuna keskenään tai amfetamiinin tai parasetamoli-lääkkeen kanssa

Tilanne Suomessa

- Kuinka usein perinteisiä aineita korvataan muuntohuumeilla tai jatketaan ei-psykoaktiivisilla lääkeaineilla?
- Tullilaboratorio ja Rikostekninen laboratorio tilastoivat ainelöydökset, mutta eivät oletettua sisältöä
- Kentältä viestitty käyttäjien tarpeesta saada tietoa aineista
- Aineanalyysin pilotointi Suomessa voisi auttaa hahmottamaan ilmiön laajuutta
- Pilotointiin olisi rahoitusta ja malleja, mutta...

Tilanne Suomessa

- Huumenäytteiden vastaanotto, kuljettaminen laboratorioon ja analysointi edellyttäisi huumausainelain mukaista käsittelylupaa
- Lain mukaan luvan voi saada vain lääkinnällisiin ja tutkimuksellisiin tarkoituksiin. Haittojen vähentämisen tarkoituksessa tehty aineanalyysi ei ole kumpaakaan.

1 § ([19.12.2014/1127](#))

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on huumausaineiden laittoman Suomeen tuonnin, Suomesta viennin, valmistuksen, levittämisen ja käytön ehkäiseminen sekä muiden huumaantumistarkoituksessa käytettävien aineiden aiheuttamien terveysriskien vähentäminen.

Tilanne Suomessa

- Huumausaineiden haittojen vähentäminen ei sisälly Suomen huumausainelakiin, vaan se on mukana laissa ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä
- Aineanalyysin aloittaminen haittoja vähentävällä tarkoituksella vaatisi ainakin huumausainelain tarkoituksen ja käsittelylupakriteerien täydentämistä
- Voisiko toisena vaihtoehtona olla aineanalyysin pilotointi tutkimuksellisen syyn perusteella, kuten Alankomaissa?

Tilanne Suomessa

- Mikäli pilottitutkimus osoittaisi aineanalyysin tarpeelliseksi ja toimivaksi, se voisi olla peruste lain täydentämiselle
- Vastaavasti terveysneuvonta ja käyttövälineiden vaihtaminen aloitettiin Suomessa vuonna 1997 ja vuonna 2004 niiden tarjoamista alettiin edellyttämään kunnilta tartuntatautiasetuksessa
- Aineanalyysi verrattavissa injektoimisfiltereihin
 - Ei estä tartuntatautien leviämistä, mutta vähentää oleellisesti käyttäjälle koituvia haittoja ja myöhemmin niistä yhteiskunnalle koituvia kustannuksia

Aineanalyysi ei poista kaikkia ongelmia

- Vaikka aine olisi analyysin perusteella sataprosenttisen puhdasta, se ei tarkoita, että aineen käyttäminen olisi turvallista
- Analyysitulokset eivät anna lopullisia takeita aineen vaikutuksesta, koska vaikutukset ovat yksilöllisiä
- Analyysipalvelun tarjoaminen ei takaa, että aineita käytettäisiin ongelmattomasti
- Suomalaisten huumekuolemat liittyvät tyypillisesti sekakäyttöön

Hyödyt huumeilanteen seurannassa

- Uusia aineita voidaan tunnistaa jo ennen kuin niitä päätyy takavarikkoon
- Reaaliaikaista ja alueellisesti kohdennettua seurantatietoa liikkeellä olevista aineista
 - Jätevesitutkimukset osoittavat, että (muunto)huumeiden esiintyminen on paikkaan ja aikaan sidottua
- Täydentävä tietolähde jätevesitutkimusten, takavarikkotilastojen, väestökyselyiden yms. rinnalle

Hyödyt haittojen vähentämisessä/ehkäisyssä

- Parantaa mahdollisuuksia tehdä vastuullisempia ja riskitietoisempia ratkaisuja aineiden käytöstä
 - Tieto aineen sisällöstä ja vahvuudesta voi ehkäistä ensiavun tarvetta
- Luo motiivin ottaa ensikontakti päihdepalveluihin
 - Mahdollisuus tavoittaa laajempi kirjo käyttäviä ihmisiä
 - Kontakti kokeilu/satunnaiskäyttäjiin tuo lisää mahdollisuuksia varhaiseen puuttumiseen

Kiitos!

janne.nahkuri@a-klinikka.fi
050 5981 241
a-klinikka.fi/muunto

